ומספקא לשני מינין נדבות עשה אותן: מפני הטמאין. לעולם נדבה א' היתה אלא שיהוידע נתנו בפנים אבל המלך אמר שיתנוהו בחוץ כדי שיוכלו גם הטמאים דהיינו טמאי מת ושרץ ליתן לתוכו שהם מותרים לבא במחנה לויה: על שם וכו'. כלומר ע"כ לומר דשתי נדבות היו דבמלכים כתיב אך לא יעשה בית ה' ספות מזמרות וכו' מן הכסף המובא בית ה' ובד"ה כתיב וככלותם וגו' את שאר הכסף ויעשוהו כלי שרת אלא ודאי דשתי נדבות היו ומן הכסף המובא בית ה' והיינו הנדבה הכתובה במלכים לא נעשו כלי שרת אבל מנדבה הכתובה בד"ה והיא ניתנה חוץ לבית ה' ממנה עשו כלי שרת: ה"ג ספות כסף וכו'. מן כסף המובא בית ה': הדרן עלך פרק שלשה עשר שופרות

הלכה א מתני' יפלו לשקלים. דבתר קרוב אזלינן כדכתיב והיתה העיר הקרובה אל החלל: **מחצה על מחצה יפלו לנדבה.** בגמ' מפרש טעמא: **מחצה על מחצה יפלו ללבונה.** דלבונה היא עצמה קרבן ועצים מכשירי קרבן: **מחצה על מחצה יפלו לגוזלי עולה.** מפרש בגמ': **גמ' ופריך לא צורכה.** לא היה לו לתנא לשנות אלא מעות שנמצאו בין שקלים לקיני' שהרי שופר של שקלים היה סמוך לקינים כפי סדר השנוי בפ' דלעיל ולא לנדבה שהנדבה בסוף ושקלים בראש: **ומשני כמין בוכלייס.** פי' בעיגול סביב היו עומדין והיו השקלים סמוך לנדבה מצד א': **ופריך לא צורכה.** לא הל"ל אלא מחצה למחצה יפלו לשקלים שמביאין מהן קרבנות צבור הקבועים משא"כ נדבה שאינן אלא לקיץ המזבח: **ומשני אית דבעי וכו'.** יש שרוצו לתרץ דהיינו טעמא דלא יפלו לשקלים דלפעמים יותרו השקלים ושירי שקלים לחומת העיר ולא לקרבנות כאין נמצא שהנדבה חמורה ממנה: **מחצה למחצה.** שקלים שנמצאו במחצה למחצה ה"ל כשקל שמתו בעליו שנופל לנדבה כדמסיק: **עד דאנא תמן.** כשהייתי בבבל שמעתי ששאל ר"י לשמואל הפריש שקלו ומת מה יעשה בו: **מותר עשירית האיפה שלו.** של כה"ג מה יעשה בו: **יוליכם לים המלח לא נהנין ולא מועלין בו.** וקשיא ויש חטאת וכו'. אמתני' פריך דתני בין קינין וכו' מחצה למחצה יפלו לגוזלי עולה בשלמא קרוב לגוזלי עולה כיון דמדאורייתא אזלינן בתר קורבא הוה כאילו הן ודאי גוזלי עולה אלא מחצה על מחצה דמספיקא שדינן להו לגוזלי עולה קשיא וכי חטאת יכול להקריב עולה מספק: **ומשני תנאי ב"ד הוא על המותרות שיקרבו עולות.** אע"ג דמותרות חטאת הן ה"נ תנאי בית דין הוא שיקרבו עולות: **ופריך האשה הזאת שהביאה המעות הללו במה תתכפר.** כלומר שמא מקיני חובה נפלו ובמה תתכפר שהרי לא הקריבה חטאתה: **ומשני תנאי ב"ד הוא המספק את הקינין מספק את הפסולות.** ואף זו מן הפסולות היא וצריך המספק קינין ליתן קינין כפי המעות הנמצאים ויקריבן חטאת על הספק דחטאת העוף באה על הספק ואינה נאכלת: **ופריך לא צורכה.** וכי לא היה צריך לתנא לשנות נמי בין קטורת לעצים ובין לבונה לזהב לכפורת מה דינם: **ומשני ותניתה בסיפא.** בכך תנא בסיפא זה הכלל הולכין אחר הקרוב וכו' ומרבינן הכל בזה הכלל ומיהו הנך דתני איצטריך לאשמעי' שום חידוש כדשנין:

הלכה ב מתני' לעולם מעשר. אפי' כל השנה כולה לפי שבעלי רגלים אינן מספיקין להוציא כל מעשר שני שלהם ברגלים ומניחין אותן לקרוביהם או לאוהביהן בטובת הנאה והן אוכלין אותן בקדושתן ועיקר אכילת מעות מעשר שלמים היו מביאין מהן הלכך לוקחין מהן בהמות ואע"ג דאיכא למימר שמא מן המוכרין נפלו ונתחללו בכבר כיון דלוקחין הוי רובא שהרי כמה אנשים לוקחים מתגר א' אמרי דלוקחין הן ולא נתחללו והרי הן מעשר: **בהר הבית חולין.** ואפילו אדם או הן של מעשר אפ"ה הוי חולין דאזלינן בתר רובא ברגל שרוב מעות שביד בני אדם דשתא ולימור מקמי רגל נפיל: **בירושלם.** שלא בשוק הבהמות: **בשעת הרגל הכל מעשר.** ולא אזלינן בתר רוב שמא לפי ששוקי ירושלם עשוי להתכבד בכל יום ואי' נפל מקודם כבר נמצאו אבל הר הבית לא היה עשוי להתכבד לפי שהוא גבוה והרוח מכבד ומסיר כל האבק וגם אין אדם רשאי ליכנס להר הבית באבק שברגליו לפיכך אין אבק מצוי שם: **איברים עולות.** כיון שמנותח כדרך הנתוח המפורש בעולות בידוע שהן של עולות: **וחתיכות חטאות.** דאין אוכלין בעזרה אלא חטאות ואשמות: **בירושלם זבחי שלמים.** דרוב בשר הנאכל בירושלם הוי שלמים: **זה וזה.** בין שנמצא בעזרה בין שנמצא בירושלים תעובר צורתן לפי שנפסל בהיסח הדעת אסורין באכילה ואין נוגע כהן ולשרפן עד שיפסלו בודאי הלכך טעונין עיבור צורה והיינו שיפסלו בנותר ועבור צורה דשלמים עד יום השלישי: **נמצאו בגבולין.** בערי ישראל: **איברים נבילות.** שכן דרך שחותכין הנבילות לאיברים ומשליכין ברחובות שיאכלוהו הכלבים: **חתיכות מותרין.** שאין דרך לחתוך

תני דבי ר' ישמעאל נדבה אחת דכתיב [1]ויאמר(א) המלך ויעשו ארון אחד ויתנהו בהיכל בית ה' [2]ויקב חור בדלתו והא דכתיב ויאמר המלך ויעשו ארון אחד ויתנהו בשער בית ה' חוצה אמר רב הונא מפני הטמאים ר"ח בשם ר' יוסף (על שם) [3]אך לא יעשה בית ה' ספות כסף מזמרות וגו':

הדרן עלך פרק י"ג שופרות

הלכה א מתני' [א]מעות שנמצאו בין השקלים לנדבה קרוב לשקלים יפלו לשקלים לנדבה יפלו לנדבה מחצה למחצה יפלו לנדבה [ב]בין עצים ללבונה קרוב לעצים יפלו לעצים ללבונה יפלו ללבונה מחצה למחצה יפלו ללבונה בין קינין לגוזלי עולה קרוב לקינין יפלו (א)לקינין קרוב לגוזלי עולה יפלו לגוזלי עולה מחצה למחצה יפלו לגוזלי עולה [ג]בין חולין למעשר שני קרוב לחולין יפלו לחולין למעשר שני יפלו למעשר שני מחצה למחצה יפלו למעשר שני זה הכלל הולכין אחר הקרוב להקל מחצה למחצה להחמיר: **גמ'** לא הוצרכה דלא בין שקלים לקינים ר' אבון בשם ר' פנחס (ב)כמין בוכלייאר היו עשוין מחצה למחצה יפלו לנדבה [א](לא צורכה דלא מחצה למחצה יפלו לשקלים) אית דבעי מימר שמא יפלו לשירי הלשכה אית דבעי מימר מחצה למחצה כמי שמת א"ר(ב) יסא עד דאנא תמן שמעית קל רב יהודה שאל לשמואל [ד]הפריש שקלו ומת אמר ליה יפלו לנדבה (מותר) עשירית האיפה שלו רבי יוחנן אמר [ה]יוליכם לים המלח רבי לעזר אמר יפלו לנדבה וקשיא ויש חטאת קריבה עולה [ו]חזקיה (אחי) בשם רבי שמעון בן לקיש תנאי בית דין הוא על המותרות שיקרבו עולות האשה הזאת במה היא מתכפרת אמר(ז) ר' יצחק [א] תנאי ב"ד הוא [ז]המספק את הקינין הוא מספק את [ב]הפסולות לא צורכה [ג]דלא בין קטורת לעצים ללבונה לזהב לכפורת ותניתה בסופה זה הכלל הולכין אחר הקרוב מחצה למחצה להחמיר:

הלכה ב מתני' [ח]מעות(ט) שנמצאו לפני סוחרי בהמה לעולם מעשר ובהר הבית חולין (ג)[ט]ובירושלם בשאר כל ימות השנה חולין ובשעת הרגל הכל מעשר [ט]בשר שנמצא בעזרה איברים עולות וחתיכות חטאות ובירושלם זבחי שלמים זה וזה תעובר צורתו ויצא לבית השריפה נמצא(י) בגבולין אברים נבילות וחתיכות מותרות ובשעת

ריבב"ן

מתני' מעות שנמצאו בין שופר שקלים לשופר נדבה. הולכין אחר הקרוב בין להקל בין להחמיר: **מחצה על מחצה יפלו לנדבה.** דנדבה חמורה דכולה עולה אבל שקלים שיריהן קילי קדושתייהו דניתנין לחומת העיר ומגדלותיה: **לבונה.** חמירא דלבונה היא עצמה קריבה אבל עצים הן מכשירי קרבן: **בין קינין לגוזלי עולה יפלו לגוזלי עולה.** סתמן כרבנן דקיני חובה הן ואחד לעולה ואחד לחטאת וחטאת הבשר נאכל לכהנים ומיד שיש לו שעת היתר לכהנים אין בו מעילה והעולה כליל וחמירא טפי: **בין חולין למעשר שני.** לאו במקדש עסקינן אלא אם היו שני צבורי מעות נתיבתו מחצה למחצה יפלו למע"ש ויאכלם בירושלים כגון שנשתמש בהן כאחד דאי לא הוה אזלינן בתר בתרא כדמוכח בפסחים בפ"ק (דף ז.): **מתני' מעות שנמצאו לפני סוחרי בהמה בירושלים לעולם מעשר שני.** לפי שרוב מעות מעשר שני לשלמים הולך דאתיא שם שם כתיב הכא ואכלת לפני ה' אלהיך מעשר דגנך ותירושך וגו' עד ואכלת שם וגו' והתם [כתיב] וזבחת שלמים ואכלת שם [דברים כז] לא שאינו רשאי לאוכלן בתורת חולין כלל אפילו בירושלים דאפילו בהתפסה לשלמים לא תפסי דאמרינן בפרק התודה א"ר אמי המתפיס מעות מעשר לשלמים לא קנו שלמים ואם רצה ליקח בהן חטין או דבר אחר רשאי ותניא התם הלוקח חיה לזבחי שלמים ובהמה לבשר תאוה לא יצא העור לחולין כגון שלקחה ממעות מעשר שני ומפרש דאפילו העור אינו בתורת לצאת העור לחולין כשאר שלמים שהעור לחולין ואפילו של מע"ש דאמרינן בעירובין פ"ג בבקר מלמד שלוקחין בקר אגב עורו דפשיטא שהעור חולין גמור: **ובהר הבית חולין.** ירושלמי אמר רבא בר חייא בשם ר' יוחנן חזקה שאין כהן מוליא מעות מן הלשכה עד שמתחללת על הבהמה: **[ובירושלים] בשאר כל ימות השנה חולין ובשעת הרגל מעשר.** מפרש בפסחים פ"ק אמר רב שמעיה בר זירא מ"ט הואיל ושוקי ירושלים עשוין להתכבד בכל יום וקמאי קמאי אזלו להו: מתני' דלא כר' יוסי דתניא [תוספתא פ"ב] א"ר יוסי אלו דברי בית שמאי אבל ב"ה אומרים לעולם מעשר חוץ מהנמצאין בהר הבית בשאר ימות השנה שהן חולין: **מתני' אברין עולות.** ודווקא שמצאתן כמפורש במס' יומא פ"ב וחתיכות חטאות וה"ה דאיכא לספוקי באשם אבל חטאת שכיחא טפי מ"מ אכילתן שוה ליום ולילה ודוקא בעזרה איכא לספוקי בחטאת אבל בירושלים לא דאינה נאכלת חוץ לעזרה בירושלים בין אברין בין חתיכות זבחי שלמים וה"ה דאיכא לספוקי בתודה ובמעשר בהמה ומידי דשכיחא נקט: **זה וזה תעובר צורתו ויצא לבית השרפה.** ירושלמי אמר ר' יוסי יאות לאוכלו אי את יכול שמא נתקלקלה צורתו פי' שמא הוא נותר לשורפו אי את יכול שמא לא נתקלקלה צורתו כלומר שמא עדיין לא בא לידי נותר לפום כן צריך מימר תעובר למחר ויצא לבית השרפה ולזבחי שלמים צריך אתה לפרש תעובר צורתו עד יום ג' שמא היום נשחט ואינו נותר עד יום ג' לשחיטתו: **מתני' אברין נבלות.** והאוכלן לוקה לפי שנתגלגלה השליכוה אברין: **חתיכות מותרות.** ירושלמי חתיכות מותרות לא ממש מותרות אלא מותרות משום נבילה

משנת אליהו

ה"ג מחצה על מחצה יפלו לנדבה אית דבעי מימר כו'. הרמב"ם ז"ל פירש במתני' דלהכי יפלו לנדבה משום דחמירא משקלים דבנדבה כולן עולות משא"כ בשקלים שמביאים מהם פעמים חטאת שנאכלים לכהנים וכ"ה הרע"ב וגירי רבינו מכוונת לשיטתו דלד"נ לא צריכה דלא כו' יפלו לשקלים כשיטתי אחרינא וכמו שדקדק בק"ע דלשקלים עדיפא שהוא לתמידא לקרבן צבור ומשני זה נאמר בקושיא על הרמב"ם והרע"ב אבל בחוד דבי' בגמ' מ"ל לקמי לפרושי מ"ש במתני' יפלו לשקלים ודעת הרמב"ם ז"ל דפשטא דמתני' בגולי בכא דמחצה על מחצה הולכין להחמיר כדמסיים מחצה ע"מ להחמיר וה"נ דלבונה וגוזלי עולה ואליב ה"נ בנדבה ודאי חמירא דכולן עולות וכדמוקין נמי גוזלי עולות דמהמרינן שיפלו לגוזלי עולות אע"ג דהתם צריכה חטאה להתכפר עד דפריך גמ' ומשני אלא דבגמרא קאמר דלית דבעי מימר טעמא משום שמא יפלו לשירי לשכה ולא יהיה כלל לקרבנות ויהא יותר רק

תקלין חדתין

דשב"ג ב' נדבות היו ובד"ה מיירי נדבה אחרת היה לא נבד"ה ודריש את שאר הכסף היינו נדבה אחרת ובמלכים דבד"ה הוה: **נדבה אחת מאי ככלותם.** כלומר הך קרא דככלותם דכתיב ביה ויעשוהו כלים לבית ה': **לאחר שבוזירו.** ודריש שאר הכסף המותר ממה שגבו לבדק הבית עשו כלי שרת דלב ב"ד מתנה עליהן והוא כאוקימתא דבבלי שם: **וקשיא על דר"י.** דאמר נדבה אחת: **בשער בית ה' חוצה.** משמע דשני ארונות היו אחד עמס בחוץ ואחד בפנים אלמא דשני נדבות היו: ומשני דלעולם א' היתה והשני היה מפני הטמאים שאסורין ליכנס ולכן נתנו להארון חוצה סיתנו שם: הדרן עלך שלשה עשר שופרות

מתני' מעות שנמצאו כו': **יפלו לשקלים.** דבתר קרוב אזלינן: **לנדבה.** מפרש בגמרא: **ללבונה.** דלבונה עצמה קרבן ועצים מכשירי קרבן: **גמ' לא צריכה דלא כו'.** קושיא היא דפריך וכי לא היה צריך למיתני בין שקלים לקינין שהיו סמוכין זה לזה כדתנן בפ"ו מתני' ה' ושופר נדבה היה בסוף: **בוכלייס.** מפני דבעיגול היו נתונים והיו השקלים סמוכים לנדבה מצד א': **ה"ג מחצה על מחצה יפלו לנדבה אית כו' שמא יפלו לשירי לשכה.** שמהם לוקחים לחומת העיר ולא לקרבן ולכן יפלו לנדבה שיביאו ממנה קיץ המזבח עולות: **כמי שמת.** כמי שהפריש שקלו ומת דאף זה הוא כלא בעלים כמו במת וכמת דינן דיפלו לנדבה כדלאמר בסמוך: **הפריש שקלו כו'.** פרישנא בפרק ב': **וקשיא יש חטאת כו'.** אמגלא בין קינין לגוזלי עולה פריך דקתני במתני' יפלו לגוזלי עולה והא בקינין הוי אחד חטאת כו': **ה"ג תנאי ב"ד על המותרות.** דהיינו כהאי גוונא שנתותרו על ידי שנאבדו ואי אפשר להביאם לידי קינין הוי ליה כמותר חטאת דתנן בפ"ב ומותריהן נדבה והן עולות לקיץ המזבח: אם כן דתנאי ב"ד שיקרבו עולות לבד ולא יבא זאת לחטאת כמה מתכפרת שצריכה א' לכפרה והוא החטאת וכאן לא יקריבו אלא עולות שאינן לכפרה דהיכא דקרוב לגוזלי עולה ניחא כיון דמדאורייתא אזלינן בתר קרוב אמרינן ודאי של גוזלי עולה הם שאין כן הכא דאמרינן משום חומרא דספיקא הא לא תתכפר בחטאת: **ה"ג המספק את הקינין** מספק את הפסולות ואת האובדות ואם כן בכהאי גוונא יספיק המספק להקריב חטאת לכפרתה: **ה"ג לא צריכה דלא בין קינין כו'.** וכי לא היה צריך למיתני בנמצא בין קינין לעצים וכן בין לבונה לזהב דחשיב במתני' דשופרות לעיל ומשני תניתה זה הכלל דכלל מה דשייר והא דתני בין מעשר לאשמועינן דל"ד בשופרות אלא ה"ה בעלמא וכאלו השלשה דחשיב קמ"ל טעמא כדלאמר בגמרא אית דבעי כו' ודכמין בוכלייא. ובלבונה קמ"ל דלקרבן עדיף מעצים דמכשירי קרבן הן וקמ"ל דיש חילוק ביניהם ובקינים דלעיל ולא כמ"ד דמשנה אותם ובגוזלי עולה סברא דתנאי ב"ד ולכן פריש האי: **מתני' מעות שנמצאו כו'.** רוב אוכלי בשר בירושלים כל השנה ממעות מעשר שני הן לפי שלא היו מספיקין לאכול כל מעות מעשר שני שלהן ברגל ונותנין אותן לבני העיר בטובת הנאה והן אוכלין אותן בקדושתן ועיקר אכילת מעות מעשר שלמים היו מביאים כדקי"ל במנחות פרק ב' הלכך לוקחין מהן בהמות דכל זמן שיש לו מעות מעשר אינו מוציא מעות חולין ואע"ג דאיכא למימר שמא מיד המוכר נפלו ומעות חולין הן ספק איסורא לחומרא א"נ משום דלוקחין הוו רובא דכמה ב"א עומדין על בהמה אחת לקנות: **בהר הבית.** לעולם חולין ואפילו בשעת הרגל שיש מעות מעשר מרובין בירושלים ממעות חולין לא מספקינן להו במעשר דאזלינן בתר רובא דשתא ואמרינן לאו האידנא נפול אלא קודם הרגל: **ובירושלים.** בשאר ימות השנה חולין דרוב מעות העיר חולין ובשעת הרגל מעשר כדמפרש טעמא בפסחים (ד' ז')

מסורת הש"ס

א) ד"ה ערבוב מקראות יש כאן כי רישא דקרא ויאמר המלך ויעשו ארון א' וגו' הוא בד"ה ב' כ"ד וסיפא דקרא ויקב חור בדלתו הוא במלכים ב יב, ב) לעיל פ"ב הל"ד וש"נ, ג) רכי, ד) לקמן הל"ג, ה) ב"מ כו א פסחים ז א, ו) חולין לה א,

◆

עין משפט נר מצוה

א א מיי' פרק ג משקלים הל"ד:
ב ב מיי' שם הלט"ו:
ג ג מיי' פ"ו ממעשר שני הלכה יב:
ד ד מיי' פרק ג משקלים הל"ג:
ה ה מיי' פרק ה מפהמ"ק הל"ט:
ו ו מיי' פ"ו מכלי המקדש הל"ט:
ז ז מיי' פ"ו ממעשר שני הלכה י:
ח ח מיי' שם הל"ט:
ט ט מיי' פרק י"ט מפהמ"ק הל"ד:

◆

נוסחת הבבלי

(א) לקינין לגוזלי כו': (ב) כמין קובלים כו' יפלו לשקלים אית כו' שמת (אביה) א"ר אסי כו' ומת מהו א"ל כו' עולה רבי חזקי' אמר בשם ר"ל תנאי ב"ד כו' עולות אם כן האשה כו': (ג) בירושלם בשעת הרגל מעשר ובשאר כל ימות השנה חולין:

◆

הגהות הגר"א

[א] השורה הנסגרת כאן ל"ג לה ועיין כת"מ שהאריך מאוד והביא ראיי' נגד בעל ק"ע דל"ג לה: [ב] נ"ל את הפסולות ואת האובדות: [ג] ה"ג נ"ל דלא בין קינין לעצים בין לבונה לזהב לכפורת כצ"ל:

◆

ציון ירושלים

משמרות ועי' יבמות דף ק"ו רש"י שם ד"ה כל שכתב שפה בתי אבות אבל בגמ' שם משמע דגם בשבת היה שמנה דוק ותשכח אבל מצאתי מנחות דק"ז ע"ב שמבואר ב"ב דלא היה רק שפה בתי אבות ותשובה כאלתי בדברי' באורך ואכ"מ: תנאי ב"ד הוא המספק את הקינין מספק את הפסולות. עיין ח"מ

◆

גליון הש"ס

[א] עיין ק"ע אמנם ברע"ב כתב בשם ירושלמי דבית דין המתמנים על הקינין לוקחין משל צבור כפי אותן מעות שנמצאו ומקנין אותן לבעל המעות וכו' ע"ש נראה שהיה לו גרסא אחרת כאן וכאמת שלפי מה דקי"ל כר"י דהמספק את הקינין מספק את הפסולות שהרי הרע"ב אומר כן לקמן מ"ז קשה אמאי כתב כאן דבא משל צבור ונראה כיון דטעמו דר"י משום דאינו מקבל מעותיו עד שיהא המזבח מרלה כמ"ש הרע"ב שם א"כ זה דוקא בנפסלו אבל כאן במע"ת דיקרבו הקינין לגוזלי עולה יש כאן רלוי מזבח אם כן אמאי יפסיד המספק את הקינין ומש"ה מקיעו דבא משל צבור ודוק:

◆

תורה אור השלם

1. וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲשׂוּ אֲרוֹן אֶחָד וַיִּתְּנֻהוּ בְּשַׁעַר בֵּית יְיָ חוּצָה:
דברי הימים ב כד ח
2. וַיִּקַּח יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן אֲרוֹן אֶחָד וַיִּקֹּב חֹר בְּדַלְתּוֹ וַיִּתֵּן אֹתוֹ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ מִיָּמִין בְּבוֹא אִישׁ בֵּית יְיָ וְנָתְנוּ שָׁמָּה הַכֹּהֲנִים שֹׁמְרֵי הַסַּף אֶת כָּל הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵית יְיָ:
מלכים ב יב י
3. אַךְ לֹא יֵעָשֶׂה בֵּית יְיָ סִפּוֹת כֶּסֶף מְזַמְּרוֹת מִזְרָקוֹת חֲצֹצְרוֹת כָּל כְּלִי זָהָב וּכְלִי כָסֶף מִן הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵית יְיָ: מלכים ב יב יד

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones